

Abstrakt

Rigorózní práce se zaměřuje na negativní podmínky výkonnostního sportu. Jedná se o rozšíření naší předchozí, diplomové práce, která byla specificky zaměřena pouze na syndrom vyhoření a jeho souvislost s výkonovou motivací u sportovců. V tomto šetření se zabýváme vícero možnými faktory, jež mohou mít zásadní dopad na sportujícího jedince. Jako první do nich lze zařadit výkonovou motivaci, kterou jsme konceptualizovali na základě 3 teorií: sebedeterminace, cílových orientací a teorie nastavení mysli. Dále zařazujeme motivační klima vytvářené trenérem, perfekcionismus a sportovní identitu. Jako poslední jsme se věnovali náladě, a to ve vztahu ke zhodnocení emočního stavu sportovce v kontextu zvládnání nepřiměřené tréninkové zátěže. Tyto aspekty mohou negativně ovlivňovat jedince a v krajním případě vyústit až v symptomy syndromu přetrénování či vyhoření. Cílem rigorózní práce se tedy stalo zjištění, zda existuje souvislost, a případně jaká, mezi zkoumanými faktory a projevy syndromu přetrénování a vyhoření u výkonnostních sportovců a na základě toho definování negativních podmínek výkonnostního sportu. Sběr dat byl proveden pomocí dotazníkového šetření zahrnující 9 dotazníků, a to: Athlete Burnout Questionnaire (ABQ), Sport motivation Scale (SMS), Perception of Success Questionnaire (POSQ), Dweck Mindset Instrument (DMI), Empowering and Disempowering Motivational Climate Questionnaire – Coach (EDMCQ-C), Performance Perfectionism Scale for Sport (PPS-P), Profile of Mood States (POMS), Athletic Identity Measurement Scale (AIMS) a Training distress scale (TDS). Výzkumný soubor studie 1 se skládal ze 115 vrcholových sportovců (73 žen a 42 mužů). Výzkumný soubor studie 2 se sestával ze 123 výkonnostních sportovců (72 žen a 51 mužů). Získaná data byla statisticky vyhodnocena v programu SPSS – 23 a programem R. Ve výzkumné části bylo postupně prověřováno 8 výzkumných hypotéz. Výsledky ukázaly statisticky významné souvislosti mezi vnitřní motivací (Intrinsic), orientací na úkol (Task) a ego (Ego) a syndromem vyhoření (Burnout). Dále mimo jiné prokázaly statisticky významný vliv perfekcionismu na syndrom vyhoření (Burnout) a negativní statisticky významnou souvislost mezi posilujícím klima (Empowering) a syndromem vyhoření (Burnout).

Klíčová slova: syndrom vyhoření, syndrom přetrénování, výkonová motivace, osobnost, sport